

УДК 373.014.552(477)

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.78.13>

В. В. Хоменко

orcid.org/0000-0017-1499-011

науковий співробітник

Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В ОТГ

Досліджуються питання організації діяльності органів управління освітою в місцевих територіальних органах. Установлюється, що для створення ефективною системи управління освітою та оптимізації витрат на неї необхідно сформувавши ефективний орган управління освітою. ОТГ, що утворюється в результаті процесу децентралізації влади, формує свої органи управління, як-от управління освіти (управління освіти, молоді та спорту тощо), наділяє їх відповідними повноваженнями. Описується функціонування системи освіти ОТГ, що регламентується чинним законодавством України та відповідними нормативними актами центральних, регіональних і місцевих органів влади.

Важливою умовою досягнення мети – створення сучасної української школи – є якісний освітній менеджмент. Компетентне управління освітніми системами на всіх рівнях функціонування галузі, створення ефективних моделей управління закладами освіти, підготовка керівників-лідерів, здатних вносити зміни, є пріоритетними завданнями реформ в освіті. У контексті місії Нової української школи важливим фактором управління галуззю і закладами освіти є дієва співпраця школи, влади і громади, що забезпечить процес формування та розвитку демократичного суспільства в Україні, сприятиме вихованню випускників з активною громадянською позицією, небайдужих до долі своєї сім'ї, громади, держави.

Виокремлюються повноваження органів управління освітою (далі – ОУО) в ОТГ. Характеризуються повноваження освітніх управлінь, котрі не передбачають втручання у внутрішню діяльність закладів освіти. Розкриваються функції ОУО з управління майном. Установлюється, що ОУО діє як сервісна служба, тому не здійснює контроль і не займається методичною роботою. Визначається, що відділи освіти можуть виконувати функції збирання та аналізу статистичної інформації, прогнозування, планування підготовки проєктів рішень сесій та виконкомів, контроль над виконанням відповідних рішень місцевих рад.

Визначається процес утворення ОУО, який можна поділити на такі етапи, як унесення змін до структури виконавчих органів; розробка та затвердження Положення про ОУО; розробка та затвердження посадових інструкцій до посад в ОУО; призначення керівника ОУО; укомплектування штату ОУО.

Установлюється створення органу управління освітою як відокремленого виконавчого органу місцевої ради, що є одним із найбільш сприятливих варіантів, який дозволить вирішувати питання управління освітою ефективніше. Визначено значну кількість проблемних аспектів у творенні ОУО в ОТГ, які потрібно розв'язувати, аналізувати та які потребують подальших наукових досліджень.

Ключові слова: управління освітою, організація, децентралізація, освіта, об'єднана територіальна громада, органи місцевого самоврядування, реформування.

Постановка завдання. Важливою умовою досягнення мети – створення сучасної української школи – є якісний освітній менеджмент. Компетентне управління освітніми системами на всіх рівнях функціонування галузі, створення ефективних моделей управління закладами освіти, підготовка керівників-лідерів, здатних проводити зміни, є пріоритетними завданнями реформ в освіті. У контексті місії Нової української школи важливим фактором управління галуззю і закладами освіти є дієва співпраця школи, влади і громади, що забезпечить процес формування та розвитку демократичного суспільства в Україні, сприятиме вихованню випускників з активною громадянською позицією, небайдужих до долі своєї сім'ї, громади, держави. В умовах децентраліза-

ції влади і створення ОТГ актуальним є розроблення і впровадження моделі управління системою освіти місцевої громади, яка б забезпечила її якісне функціонування та самодостатній розвиток.

Мета статті – дослідити основні питання організації діяльності органів управління освітою в ОТГ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки питанням організації діяльності органів управління освітою в ОТГ присвячені роботи В. Лугового, Н. Протасової, В. Воловника, Л. Федченка, А. Сеїтосманова, О. Фасолі, В. Мархлевські.

Зважаючи на те, що процес утворення органів управління освітою в ОТГ триває, тема є актуальною і потребує детального вивчення.

Виклад основного матеріалу. Питання освіти є одним із ключових для більшості громад. Відповідно до даних Державного вебпорталу для громадян за 10 місяців 2020 року в структурі фінансування місцевих бюджетів видатки на галузь «Освіта» у середньому становлять 40–45%, а в деяких територіальних громадах досягають 50–70%. Саму тому для створення ефективної системи управління освітою та оптимізації витрат на неї необхідно сформувати ефективний орган управління освітою (далі – ОУО) [1, с. 6].

Доцільним є аналіз процесу створення ОУО в ОТГ. Отже, ОТГ, що утворюється в результаті процесу децентралізації влади, формує свої органи управління, як-от управління освіти (управління освіти, молоді та спорту тощо), та наділяє їх відповідними повноваженнями. Функціонування системи освіти ОТГ регламентується чинним законодавством України та відповідними нормативними актами центральних, регіональних і місцевих органів влади, зокрема ради ОТГ.

Визначено, що система освіти ОТГ включає: управління освіти (управління освіти, молоді та спорту тощо), дошкільні навчальні заклади, загальноосвітні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади (центр творчості, ДЮСШ тощо), що можуть об'єднуватися в НВК, НВО, інші навчальні заклади, що можуть утворюватися рішенням сесії ОТГ відповідно до чинного законодавства [7].

Доречно звернути увагу на аналіз повноважень місцевих органів управління освітою в громаді (відповідно до Закону України «Про освіту» [3] та Закону України «Про місцеве самоврядування» [4]): відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості і доступності освіти на відповідній території; планують та забезпечують розвиток мережі закладів освіти; мають право засновувати заклади освіти, а також реорганізовувати та ліквідувати їх; забезпечують рівні умови для розвитку закладів освіти всіх форм власності; закріплюють закладами початкової та базової середньої освіти територію обслуговування (районні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад); забезпечують та фінансують підвезення учнів і педагогічних працівників до шкіл та садочків.

Проаналізовано, що місцева рада (як засновник закладу освіти) має повноваження (відповідно до ЗУ «Про освіту»): затверджує установчі документи закладу освіти, їх нову редакцію та зміни до них; укладає та розриває трудовий договір (контракт) із керівником закладу освіти у порядку, встановленому законодавством та установчими документами закладу освіти; затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт закладу освіти у випадках та порядку, визначених законодавством; здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю,

дотриманням установчих документів закладу освіти, а також за недопущенням привілеїв чи обмежень за різними ознаками; забезпечує створення у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування; реалізує інші права, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Важливо зауважити, що ОУО наразі позбавлені таких повноважень, як безпосереднє керівництво закладами освіти, що є комунальною власністю; контроль над виконанням вимог щодо навчання дітей у закладах освіти; координація дій педагогічних і виробничих колективів, сім'ї, громадськості з питань навчання і виховання дітей; контроль за дотриманням вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти; участь у розробленні та реалізації варіативного складника змісту загальної середньої освіти; добір, призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних працівників державних і комунальних дошкільних, загальноосвітніх навчальних закладів освіти (залишилося лише стосовно керівників закладів освіти); контроль над додержанням вимог законів та інших нормативно-правових актів у сфері дошкільної освіти, обов'язкове виконання Базового компонента дошкільної освіти всіма закладами дошкільної освіти (передано до повноважень центральних органів виконавчої влади із забезпечення якості освіти) [1, с. 10].

Отже, ураховуючи вищезазначене, повноваження не передбачають втручання ОУО у внутрішню діяльність закладів освіти. На ОУО покладені функції з управління майном. Він діє як сервісна служба, а не здійснює контроль. Також відділи освіти можуть виконувати функції збирання та аналізу статистичної інформації, прогнозування, планування підготовки проєктів рішень сесій та виконкомів, контролю над виконанням відповідних рішень місцевих рад [1, с. 11].

Зазначимо, що в багатьох ОТГ нині відбувається реформування та створення ОУО. Процес утворення ОУО можна умовно поділити на такі етапи:

- 1) внесення змін до структури виконавчих органів;
- 2) розробка та затвердження Положення про ОУО;
- 3) розробка та затвердження посадових інструкцій до посад в ОУО;
- 4) призначення керівника ОУО;
- 5) укомплектування штату ОУО.

Доречно проаналізувати кожен з етапів утворення ОУО. Перший етап – внесення змін до структури виконавчих органів ради ОТГ. Після обрання моделі, у якій рада ОТГ має намір утворити ОУО, необхідно внести зміни до структури виконавчих органів ради ОТГ [1, с. 17].

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» вирішення питань структури апарату ради та її виконавчих органів, визначення чисельності працівників віднесено до виключної компетенції сільської, селищної, міської ради, тобто це має бути оформлено рішенням сесії ради ОТГ. Пропозицію щодо цих питань подає голова ОТГ (згідно з п. 6 ч. 4 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») [4].

Визначено, що у прикладі рішення про внесення змін до структури виконавчих органів ради ОТГ, що пропонується, обрана модель ОУО у формі структурного підрозділу, який не є юридичною особою. Така модель може бути створена в ОТГ, які взяли на себе повноваження у сфері управління освітою.

Отже, варто вирішити питання про те, у якій формі доцільно створювати ОУО. Створення ОУО зі статусом юридичної особи значно зменшить навантаження на голову ОТГ, оскільки у керівника ОУО-юридичної особи буде право підпису документів, зокрема й фінансових. Якщо ж ОУО не матиме статусу юридичної особи та/або не буде розпорядником коштів освітньої субвенції, то всі питання потребуватимуть вирішення безпосередньо головою ОТГ та його підпису.

Проаналізовано, що практика показує, що наразі більшість створених в ОТГ ОУО діють як структурні одиниці (підрозділи) у складі управлінь (відділів) освіти, культури, молоді, спорту тощо. Цілком логічним видається створювати ОУО як окремий структурний підрозділ (управління, відділ), не поєднуючи його функціональну спрямованість з іншими сферами (культурою, молоддю, спортом, туризмом тощо), адже керівник такого «поєданого» структурного підрозділу має бути таким собі «універсальним фахівцем» із достатнім рівнем знань у всіх зазначених сферах. Переваги «окремого» ОУО очевидні, адже його компетенцією є здійснення повноважень суто у сфері освіти. Але є в ньому є один недолік: місцевий бюджет може не витримати навантаження внаслідок «роздуття» штатів апарату ради ОТГ та її виконавчих органів, якщо окремо будуть функціонувати відділи освіти, культури, молоді, спорту тощо, кожен із яких матиме начальника відділу або ще й заступника начальника відділу. Отож, дозволити собі ОУО як окремий структурний підрозділ можуть далеко не всі ОТГ (частіше міські) [1, с. 17].

Визначено, що другим етапом створення ОУО є розробка та затвердження Положення про ОУО. Положення є документом, що визначає правовий статус, мету створення, напрями діяльності, перелік повноважень, права ОУО тощо. Положення затверджується рішенням ради ОТГ, зміни та доповнення до нього вносяться також шляхом прийняття рішення радою ОТГ [1, с. 21].

Установлено, що третім етапом створення ОУО є розробка та затвердження посадових інструкцій до посад в ОУО. Керівником ОУО (як-от відділу освіти) є його начальник. Основні відомості про посаду начальника відділу містяться у Положенні про відділ, а вимоги до особи, яка її обіймає, її повноваження, права та обов'язки мають бути передбачені посадовою інструкцією.

Під час розроблення посадових інструкцій осіб місцевого самоврядування слід керуватися Типовими професійно-кваліфікаційними характеристиками посадових осіб місцевого самоврядування від 07.11.2019 р. [11]. Цим документом визначаються вимоги до посади начальника управління, відділу, іншого структурного підрозділу виконавчого комітету (апарату) місцевої ради, а також завдання, обов'язки, повноваження, права.

Отже, під час розроблення посадових інструкцій начальника відділу освіти та працівників, які є посадовими особами місцевого самоврядування, потрібно враховувати перелічені вимоги, встановлені законодавством. Так, наприклад, посадова інструкція начальника відділу освіти виконавчого комітету Андріївської сільської ради Слов'янського району Донецької області включає: «Загальні положення. Начальник Відділу освіти виконавчого комітету Андріївської сільської ради (далі – начальник Відділу) здійснює керівництво роботою закладів освіти, що належать до сфери управління Андріївської сільської ради... Завдання та обов'язки. Начальник відділу здійснює керівництво діяльністю відділом, розподіляє обов'язки між працівниками відділу, очолює, координує та контролює їх роботу; забезпечує роботу з документами та матеріалами, що надходять на виконання до відділу, та здійснює контроль над їх виконанням; забезпечує виконання доручень Андріївського сільського голови та заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради (гуманітарна сфера); здійснює підготовку поточних та перспективних планів роботи відділу... Права. Начальник відділу за дорученням Андріївського сільського голови, заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради (гуманітарна сфера) представляє виконавчий комітет Андріївської сільської ради в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях із питань, що належать до його компетенції; представляє відділ на засіданнях, колегіях, нарадах, інших заходах, що проводяться Андріївською сільською радою, виконавчим комітетом Андріївської сільської ради та їх структурними підрозділами... Відповідальність. Начальник відділу несе персональну відповідальність за несумлінне виконання своїх посадових обов'язків, дії та бездіяльність» [1, с. 33].

Наступним етапом створення ОУО є проведення конкурсу, призначення на посади керівника та інших працівників ОУО. Працівники ОУО, які за своїм статусом є посадовими особами місцевого самоврядування, приймаються на службу в органи місцевого самоврядування (далі – ОМС) головою ОТГ за конкурсом чи іншою процедурою, визначеною законодавством (відповідно до ст. 10 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування») [5], тому після внесення змін до структури виконавчих органів ради ОТГ і появи вакантних посад можна оголошувати конкурс на їх заміщення.

Установлено, що конкурсний відбір у місцеві органи здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців, затвердженого постановою КМУ від 15.02.2002 р. № 169 (реалізується в ОМС згідно з п. 2 постанови КМУ від 25.03.2016 р. № 246) [9]. Іспит проводиться відповідно до Загального порядку проведення іспиту кандидатів на заміщення вакантних посад державних службовців, затвердженого наказом Головного управління державної служби України від 08.07.2011 р. № 164, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28.07.2011 р. за № 930/19668.

Таким чином, у разі успішного проходження конкурсного відбору кандидатами на посади голова ОТГ своїм розпорядженням приймає їх на службу в ОМС.

Проаналізовано, що досвід реформування в ОТГ відображає те, що управління освітою та забезпечення якісних послуг виявилось складним завданням для органів місцевого самоврядування громад. Кращі підходи і рішення щодо ефективного управління освітою на цьому етапі реформ напрацьовуються на рівні самих громад.

Отож, якщо ОТГ зіштовхнулося з проблемами створення ОУО, то можна ознайомитися з досвідом інших ОТГ і запозичити кращі практики. Тому експертами шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» разом із Департаментом освіти і науки Хмельницької ОДА і Дунаєвецькою громадою розпочато створення першої спеціалізованої онлайн-платформи «Кращі практики управління освітою», де представники органів управління освітою громад, державних адміністрацій, інших профільних установ зможуть знайти професійні відповіді на багато питань щодо освітнього менеджменту, як-от:

- створення Органу управління освітою у новий громаді;
- методичний супровід;
- позашкільна робота;
- розробка плану оптимізації мереж закладів освіти та освітніх установ;

- підвезення (організація), господарська діяльність для мережі шкіл;
- взаємодія з учасниками НВП (батьки, учні);
- партнерство зі шкільними адміністраціями і педагогічною спільнотою;
- ефективна комунікація зі старостами і депутатами місцевої ради;
- партнерство з виконавчими органами влади на районному й обласному рівнях;
- автономія закладів освіти;
- розробка Стратегії освіти та багато інших.

Доступ до кращих практик безкоштовний. Умовою користування є дуже проста реєстрація і згода поділитися своїм досвідом, бо саме завдяки цьому платформа буде завжди корисною для всіх [8].

Цікавим є досвід роботи вже створеного ОУО в Городоцькій ОТГ Хмельницької області. Начальник відділу освіти здійснив аналіз мережі закладів освіти і порушив питання про те, що створена раніше в громаді структура відділу освіти не відповідає потребам громади, бо не спроможна ефективно реалізувати закріплені за нею функції. З огляду на це, керівник відділу освіти запропонував голові громади створити орган управління освітою як юридичну особу, в структурі якої будуть: централізована бухгалтерія, методична служба, сектор юридично-кадрової роботи. Одним із головних аргументів стало окреслення обсягу робіт, які доведеться виконувати централізованій бухгалтерії міської ради, якщо вона буде обслуговувати заклади освіти, додаткове навантаження, яке виникне у голови громади, а це підписи і погодження всіх документів у галузі освіти. Також на прийняття рішення вплинуло те, що в громаді необхідно провести оптимізацію, а це також додаткове навантаження на юридичний відділ громади. На черговій сесії міської ради прийнято рішення про створення відділу освіти (як юридичної особи) та затверджено Положення про відділ освіти. Згідно з рішенням сесії начальник відділу освіти звернувся до державного обліковця для оформлення відділу освіти як юридичної особи. Структуру відділу освіти Городоцької ОТГ Хмельницької області на лютий 2021 складають:

- Начальник відділу;
- 3 головних спеціалісти;
- Сектор юридично-кадрової роботи – 2 працівники;
- Централізована бухгалтерія – 13;
- Група матеріально-технічного забезпечення – 4.

Проаналізувавши досвід Городоцької ОТГ у створенні ОУО, варто вказати на головні ризики впровадження практики: зміни в законодавстві, що регулює діяльність ОТГ; втрату якісних показників унаслідок недофінансування галузі [11].

Ще однією успішною діяльністю щодо створення ОУО можна назвати досвід *Новоукраїнської*

ОТГ Кіровоградської області, де також було створено відділ освіти. Отож, доцільно навести якісні та кількісні результати створення відділу освіти:

1. Створено відділ освіти.
2. Призначено керівника відділу, визначено його структуру та особовий склад. Створено 18 робочих місць
3. Проведено організацію роботи методичної служби.
4. Розроблено порядок призначення на посаду керівника навчальних закладів Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області.
5. Забезпечено проведення серпневої педагогічної (не)конференції в новому форматі, що сприяло підвищенню іміджу сільської школи, згуртованості педагогічного колективу громади; забезпечено поширення інноваційних форм роботи в навчально-виховному процесі.
6. Ініційовано створення господарської групи в структурі відділу освіти.
7. Затверджено положення підрозділів відділу освіти.
8. Згідно із загальним рейтингом територій у Кіровоградській області Новоукраїнська ОТГ: за показниками галузі «освіта» посіла 14 місце з 28; за конкурсами – 5 місце; за нагородженням медалями – 4; за предметними конкурсами – 5; за МАН – 8; за ЗНО – 6; за кількістю нагороджених медалями випускників – 4.

9. Ініційовано створення опорних закладів освіти, частка опорних шкіл та філій від загальної кількості ЗНЗ становить 75% [2].

Орган управління освітою також може відрізнятися за своєю структурною формою. Це може бути департамент, управління або відділ (також слід зазначити, що Постанова КМУ від 12.03.2005 № 179 «Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій», яка визначає чисельність зазначених структурних підрозділів, для ОМС має рекомендаційний характер). Орган управління освітою може відрізнятися назвою, кількістю штату працівників, наявністю додаткових зовнішніх комунальних сервісних служб (як-от господарська).

Зазначено, що це ще не всі «свободи вибору» для місцевого самоврядування. Законодавство надає органам місцевого самоврядування право визначати не тільки організацію органу управління, а й реалізацію шляхів організації менеджменту сферою освіти загалом. Так, місцева рада може:

- створити власний орган управління освітою;
- створити власний орган із делегуванням адміністративних повноважень на рівень навчальних закладів;
- сформувати спільний орган для кількох територіальних громад;

– делегувати повноваження на підставі співробітництва [9].

У контексті аналізу теми ще слід навести створення ОУО в Луганській області, де протягом 2015–2019 рр. добровільно об'єднано 18 територіальних громад. У 14 ОТГ відбулось передання закладів освіти, які перебували у спільній власності територіальних громад району, у власність ОТГ. Так, було створено 14 органів управління освітою ОТГ, які є окремими юридичними особами, але не всі є головними розпорядниками коштів, що також значно зменшує повноваження [9].

Тому слід розуміти, що необхідно правильно організувати фінансове та бухгалтерське обслуговування закладів освіти. Відповідно до пункту 2 Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 р. № 59 [13], бухгалтерська служба утворюється як самостійний структурний підрозділ бюджетної установи. Його вид залежить від обсягу, характеру та складності бухгалтерської роботи. Це може бути департамент, управління, відділ, сектор, а також у бюджетній установі вводиться посада спеціаліста, на якого покладається виконання обов'язків бухгалтерської служби. Обов'язки бухгалтерської служби може виконувати централізована бухгалтерія бюджетної установи, якій підпорядковані інші бюджетні установи.

Визначено, що бухгалтери відповідної місцевої ради мають право вести бухгалтерський облік лише операцій, пов'язаних із діяльністю самої ради. Також не може вести бухгалтерський облік інших установ і бухгалтерія відділу/управління освіти, якщо вона не є централізованою.

Якщо централізована бухгалтерія не створена, то за такого варіанта підпорядкованим установам та закладам освіти доведеться мати у своєму штаті посади бухгалтерів, які будуть вести бухгалтерський облік таких установ та закладів [9].

Висновки і пропозиції. Установлено, що ОТГ формує свої органи управління, як-от управління освіти. Повноваження ОУО не передбачають втручання у внутрішню діяльність закладів освіти. На ОУО покладені функції з управління майном. Відділи освіти можуть виконувати функції збирання та аналізу статистичної інформації, прогнозування, планування та ін.

Визначено процес утворення ОУО, який можна умовно поділити на такі етапи, як унесення змін до структури виконавчих органів; розробка та затвердження Положення про ОУО; розробка та затвердження посадових інструкцій до посад в ОУО; призначення керівника ОУО; укомплектування штату ОУО.

Відображено, що ОУО може бути утворено у формі юридичної особи або ж у формі структурного підрозділу, який не є юридичною особою.

Переваги «окремого» ОУО очевидні, адже його компетенцією є здійснення повноважень суто у сфері освіти. Але є певний ризик того, що місцевий бюджет може не витримати навантаження внаслідок «роздуття» штатів апарату ради ОТГ. До того ж не всі ОУО у формі юридичної особи є головними розпорядниками коштів, що також значно зменшує їх повноваження.

Однак створення органу управління освітою (як відокремленого виконавчого органу місцевої ради) є одним із найбільш сприятливих варіантів, який дозволить вирішувати питання управління освітою більш якісно та швидко. Але дозволити собі ОУО (як окремий структурний підрозділ) можуть далеко не всі ОТГ (частіше міські).

Ризики впровадження ОУО як юридичної особи полягають у тому, що можуть бути зміни в законодавстві, що регулює діяльність ОТГ, а також втрата якісних показників унаслідок недофінансування галузі.

Таким чином, є значна кількість проблемних аспектів у створенні ОУО в ОТГ: у законодавстві не визначено, чи повинен орган управління освітою бути окремою юридичною особою; відсутність достатньої фінансової можливості у більшості місцевих органів влади для створення окремого структурного підрозділу управління освітою; типових штатних нормативів для ОУО на цей час не існує; орган управління освітою може відрізнитись назвою, кількістю штату працівників, наявністю додаткових зовнішніх комунальних сервісних служб; є проблема кваліфікованих кадрів в ОТГ, що можуть не повністю реалізовувати повноваження ОУО; повноваження управлінськ освіти, що не передбачають втручання місцевих органів у внутрішню діяльність закладів освіти, але можуть передбачати отримання необхідної інформації. Зазначені питання потрібно вирішувати та аналізувати, а такі проблемні аспекти потребують подальших наукових досліджень.

Список використаної літератури:

1. Грекова І., Брусенцова Я., Жабенко Л., Ковшова О., Мацокин А., Полторак В., Пуцова А., Яцковський С. Створюємо орган управління освітою в громаді: Порадник для голів та управлінців освітою територіальних громад / за заг. ред. Протасової Н. Київ : ТОВ «Агентство Україна», 2020. 66 с.
2. Делегувати повноваження, чи прийняти відповідальність: практика формування органу управління освітою в Новоукраїнській ОТГ. URL: <http://wiki.sklinternational.org.ua/practice>. (дата звернення: 17.03.2021).
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).
4. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).
5. Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).
6. Загальний порядок проведення іспиту кандидатів на заміщення вакантних посад державних службовців затвердженого наказом Головного управління державної служби України від 08.07.2011 р. № 164, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28.07.2011 р. за № 930/19668. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0930-11#Text> (дата звернення: 17.03.2021).
7. Клокар Н.І., Науменко Г.Г., Гулько Л.В Освіта в ОТГ: нові підходи до управління в умовах децентралізації влади. *Рідна школа*. 2017. № 11–12. С. 27–31.
8. Кращі практики управління освітою в громадах. URL: <http://wiki.sklinternational.org.ua/>. (дата звернення: 17.03.2021).
9. Організуємо управління освітою в громаді. URL: <https://www.prostir.ua/?library=orhanizovujemo-upravlinnya-osvitoyu-v-hromadi-scho-potribno-vrahuvaty>. (дата звернення: 17.03.2021).
10. Порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців, затвердженого постановою КМУ від 15.02.2002 р. № 169 (застосовується ОМС згідно п. 2 постанови КМУ від 25.03.2016 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).
11. Створення відділу освіти: практика Городоцької ОТГ. URL: <http://wiki.sklinternational.org.ua/practice>. (дата звернення: 17.03.2021).
12. Типові професійно-кваліфікаційні характеристики посадових осіб місцевого самоврядування від 07.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v203-859-19#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).
13. Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 17.03.2021).

Khomenko V. Organization of activities of educational management bodies in OTG

The issues of organization of activity of education management bodies in OTG are investigated. It is established that in order to create an effective education management system and optimize its costs, it is necessary

to form an effective education management body. OTG, which is formed as a result of the process of decentralization of power, forms its governing bodies, in particular - the Department of Education (Department of Education, Youth and Sports, etc.) and gives them the appropriate powers. The functioning of the OTG education system is described, which is regulated by the current legislation of Ukraine and relevant regulations of central, regional and local authorities.

The powers of education management bodies in OTG are highlighted. The powers of the PBO are characterized, which do not provide for interference in the internal activities of educational institutions. The functions of OOU on property management are revealed. It is established that the OOU acts as a service, and, therefore, does not exercise control, much less engage in methodological work. It is determined that education departments can perform the functions of collecting and analyzing statistical information, forecasting, planning the preparation of draft decisions of sessions and executive committees, monitoring the implementation of relevant decisions of local councils. An important condition for achieving the goal of creating a modern Ukrainian school is high-quality educational management. Competent management of educational systems at all levels of the industry, the creation of effective models of management of educational institutions, the training of leaders capable of change, is a priority of education reform. In the context of the mission of the new Ukrainian school an important factor in the management of the industry and educational institutions is the effective cooperation between school, government and society, which will ensure the process of formation and development of a democratic society in Ukraine, will contribute to the education of graduates with an active citizenship, not indifferent to the fate of their family, community and state.

The process of formation of OOU is defined, which can be divided into stages: making changes to the structure of executive bodies; development and approval of the Regulations on AML; development and approval of job descriptions for positions in OOU; appointment of the head of the OOU; staffing of OOU.

The establishment of an education management body as a separate executive body of the local council is established, which is one of the most favorable options that will allow to address the issues of education management more effectively. A large number of problematic aspects in the creation of OUG in OTG have been identified, which need to be addressed and researched, and which require further research.

Key words: education management, organization, decentralization, education, united territorial community, local governments, reforming.